De nieuwe privacy wetgeving

Wat betekent dit voor het onderwijs?

SCHOOLWAPPS

Vanaf 25 mei 2018 wordt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht binnen de hele Europese Unie. Deze vervangt de huidige wetgeving op gebied van informatiebeveiliging. Onderwijsinstellingen werken met gevoelige leerlinggegevens en deze nieuwe wetgeving stelt daar hoge eisen aan. Voldoet u hier niet aan, dan kan u een sanctie worden opgelegd. Dit artikel is bedoeld om u te informeren over de risico's en hoe u beleid opstelt om de risico's te beperken.

In de EU heeft momenteel elke lidstaat een eigen privacywet, welke is gebaseerd op de Europese privacyrichtlijn uit 1995. We kunnen dus concluderen dat er in de tussenliggende 22 jaar best wel wat veranderd is. Per 25 mei 2018 is de AVG van toepassing en dat zorgt ervoor dat er straks niet 28 verschillende wetten zijn, maar één Europese wet.

Digitale verwerking in het onderwijs

Anno 2017 vindt ook in het onderwijs steeds meer digitale verwerking van gegevens plaats. U kunt hierbij denken aan:

- Leerlinggegevens in een leerling administratie- en leerling volgsysteem.
- Toetsgegevens binnen digitale leermiddelen van uitgevers.
- Leerlinggegevens en hun opgeleverde werk binnen een digitale leer-en werkomgeving. (bv. MOO)
- Gebruikersinformatie en leerlinginformatie (bv. foto's) op de website van de school/ onderwijsinstelling.
- Gegevens medewerkers, beleidsstukken, etc. op het intranet van de school/ onderwijsinstelling.
- Communicatie met ouders of andere betrokkenen in diverse online communicatie toepassingen (zoals SchoolWapps).

De nieuwe AVG is van toepassing op al deze vormen van verwerking.

Wat zijn de consequenties bij nalatigheid?

Wanneer u geen beleid heeft op het gebied van informatiebeveiliging, bent u nalatig en heeft dit consequenties. Bestuur en directie kunnen aansprakelijk gesteld worden bij het ontbreken van een privacy- en beveiligingsbeleid inzake opslag, registreren, loggen, verwerken en rapporteren van data. Vanuit de AVG kunt u zelfs rekenen op een geldboete als u nalatig bent. Daarnaast is het goed om na te denken over de impact die het heeft wanneer ouders te horen krijgen dat de privacy van hun kinderen niet goed geregeld is.

Wat verlangt de wetgeving?

- Een school dient de noodzaak van het gebruik van (leerling) informatie nog beter te onderbouwen. • Voor het gebruik van leerlinggegevens dient de school bij elke activiteit toestemming te vragen aan ouders / verzorgers.
- Scholen zijn verplicht risicoanalyses uit te voeren op de kwaliteit van hun informatiehuishouding.
- Onderwijsinstellingen dienen een FG (Functionaris Gegevensbescherming) aan te stellen.

Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy (PO-raad)

Gelukkig heeft de PO-Raad de nodige stappen in de bescherming van leerlinggegevens gezet. Zo is er het 'Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy' opgesteld. Deze vertaalt de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) naar de onderwijspraktijk. Het doel van dit convenant is om de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens door onderwijsinstellingen en leveranciers van (online) software voor het onderwijs te waarborgen. Het convenant bevat afspraken over hoe wordt omgegaan met persoonsgegevens bij het gebruik van digitale leermiddelen en toetsen. Een leverancier die is aangesloten bij het convenant, heeft zich geconformeerd aan de privacy en beveiligingsrichtlijnen van het convenant. Toets echter altijd of de leverancier binnen uw beleid past.

Zo ga je bewuster om met privacy binnen de school

1. Zorg dat u de belangrijkste begrippen en uitgangspunten kent van privacy en de wet.
   - Dit maakt de uitvoering van de AVG eenvoudiger.

2. Maak duidelijke afspraken met toeleveranciers van digitale middelen en sluit bewerkingsovereenkomsten af met elke toeleverancier.
   - Zo is het duidelijk en overzichtelijk welke gegevens de leverancier mag gebruiken, welke beveiligingsmaatregelen zijn genomen en conformeert de leverancier zich schriftelijk aan uw privacy- en beveiligingsbeleid.
   - Hiermee dwingt u af bij uw leveranciers dat deze hun infrastructuur en software voortdurend up to date houden om een optimale beveiliging te kunnen garanderen
   - Op de website van het convenant vindt u een voorbeeld bewerkersovereenkomst (www.privacyconvenant.nl).

3. Doe research naar de technieken en systemen die een leverancier inzet. Er zijn grote verschillen in beveiliging van programmeeromgeving en systemen.

4. Vraag altijd om toestemming van de ouders voor het gebruik van de gegevens van hun kind.
   - Stel vast of er toestemming is of niet en leg dit vast in het dossier.

5. Informeer leerlingen en ouders en besteed aandacht aan gebruik van social media.
   - Informeer in begrijpelijke taal, actief en laagdrempelig over het gebruik van persoonlijke gegevens.

6. Beveilig persoonsgegevens.
   - Zorg ervoor dat niet meer mensen toegang hebben tot persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk is.

7. Stel een beleidsdocument op.
   - Maak inzichtelijk hoe een school of bestuur met persoonsgegevens omgaat.

8. Hoe gaat u om met overstapdossiers?
   - Draag alleen die gegevens over die noodzakelijk zijn om de leerling op de nieuwe school goed te begeleiden en te laten leren (dus niet het hele leerlingdossier).

9. Denk na over dataminimalisatie.
   - Hier gaat het er om dat de school uitsluitend gegevens verzamelt die nodig zijn om het doel te bereiken, en het doel kan niet met minder dan deze gegevens bereikt worden.

10. Besef dat leveranciers met hun software uw gegevens niet altijd in hun eigen nabijheid opslaan. Zorg ervoor dat u altijd weet waar uw gegevens worden bewaard en of dat past binnen uw beleid.
    - Opslag van gegevens in Nederland geeft u de meeste zekerheid, opslag is in de EU is acceptabel vanuit het convenant. Bij de opslag buiten de EU dient u specifieke maatregelen te nemen.

Hoe nu verder?

Wacht niet te lang met het opstellen van uw privacy- en beveiligingsbeleid. Bij ons mag u ervan uitgaan dat onze online producten, zoals SchoolWapps en MOO optimaal beveiligd worden en dat onze organisatie zich houdt aan de richtlijnen o.g.v. privacy en beveiliging. Daarnaast worden gegevens bij ons in onze eigen datacenters in Nederland opgeslagen, waardoor u de zekerheid heeft dat gevoelige informatie onze landsgrenzen niet overschrijdt.

Indien u ondersteuning wenst bij het opstellen uw beleid dan helpen wij u graag verder.

Bron: AVG, Kennisnet, PO-raad

Herman Boersma

SCHOOLWAPPS